

Η ΕΛΛΑΔΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΤΗΝ ΕΡΥΘΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ

Γεώργιος Πουκαμισάς¹

Η Ερυθρά Θάλασσα, μήκους 1400 ναυτικών μιλίων από το Σουέζ μέχρι τον πορθμό του Μπαμπ ελ Μαντέμπ, είναι καίριας σημασίας θαλάσσια λεωφόρος, από εμπορική και ενεργειακή άποψη για την Ευρώπη και την Ασία. Τη σημασία της είχαν αντιληφθεί οι Πτολεμαίοι και κατόπιν η Ρώμη και η βυζαντινή συνέχειά της. Την κατανόησαν οι Πορτογάλοι, λίγο μετά το έτος 1500, που κατάφεραν να περιορίσουν τους Οθωμανούς.

Οι Έλληνες έχουμε ιστορική μαρτυρία και παρουσία εκεί, και βεβαίως σπουδαία σύγχρονα συμφέροντα, καθώς ενδιαφερόμαστε για την ασφαλή και απρόσκοπτη ναυσιπλοία από την θάλασσα του Ομάν και τον Κόλπο του Αντεν προς την Ερυθρά και την Μεσόγειο, και αντιστρόφως. Η ματιά των προγόνων μας, κορυφώνεται με τον «Περίπλου της Ερυθράς», έργο αυτοψίας ανώνυμου συγγραφέα του 2ου μ.Χ. αι. και την «Χριστιανική Τοπογραφία» του Κοσμά του Ινδικοπλεύστη, 6ος αι. μ.Χ. Και σήμερα ακόμη, όπως προσφυώς έχει γραφεί, το νοτιότερο άκρο του ελληνικού πολιτισμικού ορίζοντα είναι η φιλελληνική, χριστιανική, γεωγραφικώς περικλειστη, Αιθιοπία.

Από τον πορθμό του Μπαμπ ελ Μαντέμπ, που χωρίζει την Υεμένη στην ασιατική ακτή από το Τζιμπουτί και την Ερυθρέα στην αφρικανική, διαπλέουν καθημερινά περισσότερα από πενήντα φορτηγά πλοία και τάνκερ που μεταφέρουν τέσσερα εκ. τόνους ισοδύναμου πετρελαίου. Ο πορθμός αυτός είναι η τρίτη σε κίνηση φυσική θαλάσσια οδός μετά την Μάγχη και τα Στενά της Μαλάκκα. Τα σκάφη που διατρέχουν την αρτηρία αυτή, είναι περίπου κατά το ένα τέταρτο ελληνικών συμφερόντων.

Το πέρασμα αυτό, που από την διώρυγα του Σουέζ στον βορρά, βγάζει στον Κόλπο του Αντεν, δηλ. στον ανοιχτό Ινδικό Ωκεανό, είναι ανέκαθεν μαγνήτης για τις μεγάλες και μη Δυνάμεις που αποζητούν στρατιωτική παρουσία εκεί. Παραδοσιακός παίκτης είναι η σύμμαχος Γαλλία, η οποία αφού ως αποικιακή μητρόπολη αποχώρησε, διατηρεί στην πόλη - κράτος του Τζιμπουτί μεγάλη βάση με δύναμη 2000 περίπου στρατιωτικών. Τις τελευταίες δεκαετίες έχει γίνει έντονη εκεί και στη γειτονική - χαοτική κατά τα άλλα - Σομαλία και την Ερυθρέα, η ένοπλη παρουσία των ΗΠΑ, Κίνας, Ρωσίας, ΗΑΕ, Τουρκίας. Από την άλλη, το Ισραήλ, ανήσυχο να προφυλάξει τις προσβάσεις προς τον κόλπο της Ακαμπα και το Εϊλάτ (Αίλινα) έχει εξασφαλίσει διακριτική παρουσία στα νησιά Νταχλάκ που ανήκουν στην Ερυθρέα.

Η Ελλάδα, για λόγους ναυτιλιακούς, ενεργειακούς, εμπορικούς, γενικά οικονομικούς δεν μπορεί να παραμένει εκ του μακρόθεν παρατηρητής. Στο πρόσφατο παρελθόν μετείχαμε με πλοίο του Πολεμικού Ναυτικού στην αντιπειρατικής στόχευσης επιχείρηση της ΕΕ «Αταλάντη», ενώ Έλληνας αξιωματούχος υπηρετούσε μέχρι προ ολίγων ετών ως αντιπρόσωπος της ΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής. Η Πρεσβεία μας στην Αντίς Αμπέμπα είναι

---

¹ Πρέσβυς ε.τ., Δρ Πανεπιστημίου Αιγαίου, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Γεωγραφικών Μελετών Ο ΣΤΡΑΒΩΝ.

διαπιστευμένη και στο κράτος του Τζιμπουτί, όπου διατηρούμε επί τιμή (άμισθη) προξενική εκπροσώπηση.

Αυτά δεν αρκούν. Το αρμόδιο Υπουργείο Ναυτιλίας θα πρέπει να προγραμματίσει τη σύσταση Γραφείου Ναυτιλιακού Ακολουθού στο Τζιμπουτί, το εγγύτερο προσβάσιμο λιμάνι στην είσοδο της Ερυθράς. Ο αξιωματικός που θα τοποθετηθεί εκεί θα έχει βασική αποστολή να διαχειρίζεται και να προστατεύει τα ελληνικά ναυτιλιακά συμφέροντα και, αρμοδίως, να ενημερώνει το Υπουργείο στον Πειραιά και την προιστάμενη Πρεσβεία για την κατάσταση ασφαλείας και σταθερότητας στα πέριξ.

Όταν λειτουργεί Γραφείο Ναυτιλιακών συμφερόντων στο Καίηπ Τάουν της Νότιας Αφρικής, φαντάζει παράταιρο, με όσα συμβαίνουν και διακυβεύονται, να μην έχουμε Ναυτιλιακό Ακόλουθο στο Τζιμπουτί.

Σημείωση: Το άρθρο αυτό δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», στις 6/12/2023.